

BENİM DERGİM

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÇOCUK VE AİLE
SAYI 1

Mayıs 2022

BENİM DERGİM

Sayı 01

Çocuğun dili

OYUN

İÇİNDEKİLER

BENİM DERGİM

03 Sunuş

04 Oyun: Çocuk için
Önemi ve İşlevi
Beyza Şirvan Ayaz

06 Çocuklarla Oyun: Aileler
için Oyun ve Etkinlikler
Dilek Özyürek

07 Oyun Takvimi: Mayıs

08 Lego House: Bir Oyun
Merkezi
Büşra Gündeş Orman

10 Materyal: Pipet
Semanur Akman

11 İklim Kutusu: Çocuklarla
İklim
Ayşegül Kınık Topalsan

15 Öneri: Çocuk, Köstebek,
Tilki ve At

03

04

06

08

10

11

14

BENİM DERGİM

Benim dergim, İstanbul Aydın Üniversitesi
Eğitim Fakültesi ve Çocuk Üniversitesi
tarafından çocuk ve aile temalı çıkarılan
sürekli bir yayındır.

KATKI VERENLER

Prof. Dr. Elif Yeşim Üstün
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Kınık Topalsan
Öğr. Gör. Dilek Özyürek
Öğr. Gör. Semanur Akman
Arş. Gör. Büşra Gündeş Orman
Arş. Gör. Beyza Şirvan Ayaz

İSTANBUL AYDIN
ÜNİVERSİTESİ

Beşyol, İnönü Cd. No:38, 34295
Küçükçekmece/İstanbul
444 1 428
www.aydin.edu.tr

BENİM DERGİM

SUNUŞ

Benim Dergim, İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Çocuk Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi işbirliği ile dijital platformlarda yayınlanacak ve ücretsiz indirilebilecek bir çocuk ve aile dergisidir. Dergimiz üç ayda bir yayınlanan süreli bir yayındır. Dergide, alanında uzman akademisyenler tarafından hazırlanan çocukluk ve ebeveynliğe dair güncel konularla ilgili yazılar ve etkinlikler yer almaktadır.

Keyifle okumanızı diliyor, çocuklara ve ailelere faydalı olmayı umuyoruz.

OYUN

ÇOCUK İÇİN OYUNUN ÖNEMİ VE İŞLEVİ

BEYZA ŞİRVAN AYAZ

Hepimizin çocukluk hatıralarında önemli bir yer tutan oyunlar, çok erken dönemlerden itibaren yaşamlarımızın vazgeçilmez bir parçası olur. Peki ama üzerine düşünmeyi ihmal ettiğimiz ve büyük ölçüde içgüdüsel süreçlerin etkisi ile ortaya çıkan oyun, çocukların ve bizlerin yaşamlarında nasıl bir role sahip?

Oyun oynamak çocukların bilişsel, duygusal, sosyal, dil ve motor gelişimlerine bütünsel olarak katkıda bulunur. Daha fazla oyun oynayan çocukların empati becerileri daha çok gelişirken çocuklarda daha az agresif davranışlar gözlemlenir. Benzer şekilde daha fazla oyun oynayan çocuklarda daha düşük kaygı seviyeleri görülür. Oyun; mutluluk, heyecan, endişe, korku gibi birçok duyguyu barındırırken aynı zamanda iş birliği, rekabet gibi farklı süreçlerin deneyimlenebildiği doğal bir bağlam sunar.

"ÇOCUK OYUNLARI
HAYATIN BİR ÇEKİRDEĞİDİR.
BÜTÜN İNSANLAR ORADA
GELİŞİR, BÜYÜR VE
OLUŞUMU İNSANIN EN
GÜZEL VE EN OLUMLU
YETENEKLERİ ORADA
YÜKSELİR."

FROBEL

OYUN OYNARKEN NELER OLUYOR?

OYUNLAR ÇOCUKLARIN GÜNLÜK HAYATTA DENEYİMLEDİKLERİ ŞEYLERİ ANLAMLANDIRMASINA ORTAM SAĞLAR.

Farklı senaryolar deneyimleme fırsatı veren oyunlar, çocukların farklı rollerle bürünerek diğer insanların duygu ve düşüncelerini daha iyi anlamasını sağlar. Ayrıca oyun çocukların sıkça bilişsel becerilerine başvurmasına zemin oluşturur. Böylece çocuk, olayları daha iyi anlar, problemlere alternatif çözümler üretir ve karar verme süreçlerinde aktif rol alır. Oyun içinde sembollerle düşünmeyi öğrenen çocuklar hali hazırda bilgileri ve yeni deneyimleri arasında bağlantılar kurarak çevrelerindeki dünyayı ve kendilerini keşfetme imkanı bulur.

Oyunun bir diğer önemi de dili edinmemizi ve geliştirmemizi sağlamasıdır. Bebekler sesleriyle oynamak için büyük bir motivasyona sahiptir. Bu güdü çocukluklarında da devam eder ve ergenliğin başına kadar dille oyun oynamaya meraklı olurlar. Oyun sırasında yeni kelimeler ve cümle yapıları öğrenen çocuklar kendilerini özgürce ifade edecekleri bir alana sahip olurlar.

Oyunlar çocukların fiziksel gelişimini de destekleyerek bedenlerini daha iyi tanımlarını ve kendi sınırlarının farkına varmalarını sağlar. Oyun sırasında risk alma davranışları da gösteren çocuklar, çevrenin ve kendi bedenlerinin sınırlarını keşfederler.

Tüm bunların yanı sıra çocuklar oyun oynarken iyi vakit geçirir ve eğlenirler. Sadece bu durum bile oyunu insan yaşamının en önemli parçalarından biri haline getirir. Bu nedenle oyunu yalnızca bir eğitim aracı olarak görmek yerine çocukların en temel ihtiyaçlarından ve haklarından biri olduğunu kabul etmemiz gereklidir. Bunu kabul ederken oyunun yetişkin hayatının da bir parçası olduğunu ve hayatın her alanında farklı şekillerde kendini gösterdiğini hatırlamak oyun bilincini kazanmayı ve oyunun işlevini daha iyi anlamayı sağlar. Peki sizler "oyun"a hak ettiği değeri verdiğinizizi düşünüyor musunuz?

**BENİM
DERGİM
REHBER**

ÇOCUKLARLA OYUN

AİLELERİN İÇİN OYUN VE ETKİNLİKLER

DİLEK ÖZYÜREK

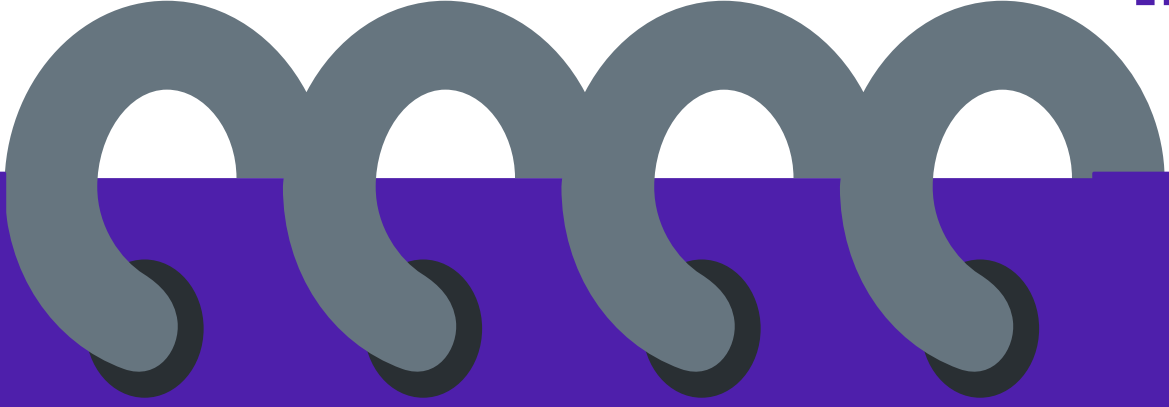
Çocuğun bilişsel, sosyal, bedensel ve duygusal gelişiminin büyük bir okul öncesi ve ilkokulu yılları önemli bir yer tutmaktadır. **Bu yaşlardaki eğitim eksikliğinin sonradan telafisi neredeyse imkansızdır. Okul öncesi ve ilkokulda yaşam becerileri eğitimi sağlıklı alamayan çocukların ilerleyen yıllarda başarısız olma ve gelecekte uyum sorunlarıyla karşılaşma riskleri yüksektir.**

Ailelerin çocuklarıyla sıcak bir ilişki kurması, çocukların duygusal sağlığı için son derece önemlidir. Bu bağın oluşmasında, aile çocuk arasında ten teması ve sosyal etkileşim ve oyun büyük rol oynar. Çocuk için hayata dair ne varsa aile ile somutlaşır, oyun ile hayat bulur. Bu nedenle de oyun çocuk ile iletişim büyük bir öneme sahiptir.

Onları mümkün olduğunca **televizyon ve bilgisayar ekranından uzaklaştırın**. Ancak beraber belirlediğiniz televizyon programlarında en fazla yarım saat sürelerde izlemesine izin veriniz. **Uzmanlar okul öncesi çocukların ekran karşısında en fazla yarım saat kırk beş dakika, ilkokul çağındaki çocukların bir bir buçuk saat ekran karşısında kalmasını önermektedir.** Daha uzun süre kalan çocuklarda dikkat dağınıklığına neden olmaktadır. Aynı zamanda olumsuz çizgi film kahramanları ile özdeşleşmektedirler. Çocuklar birçok kavram ve değeri aile içinde öğrenir. Aile çocuk için bir rol modelidir. Çocuğun bugünü ve geleceği aile içindeki iletişim ile şekillenir. Yani çocuk ile kurulan doğru bir iletişim, geleceği için bir yatırımken yanlış seyreden bir iletişim, çocuğun geleceği için yanlış seçimleri beraberinde getirir. Onlara daha fazla zaman ayırarak sizinle ve sizin değerlerinizle özdeşleşmelerine özen gösteriniz. Aksi takdirde ilerleyen yaşlarda onları yönetmekte zorlanabilirsiniz. Evde onların yaşına **uygun sorumluluklar veriniz**. Bu yaş grubu için oyun her şeydir. Çocukları mutlu etmek adına gezdirirken **büyük alışveriş merkezleri yerine doğa ve açık alanları** ve kendi yaş grubu ile **serbest oyun oynayabileceği** ortamları tercih ediniz.

Çocuklarınızla yapacağınız bazı etkinlik örneklerini bir takvim aracılığı ile sunulmuştur. Onların gelişimine katkı sağlamak amacıyla hazırlanan etkinlikleri her gün bir program dahilinde yürütmeniz iletişiminizi artıracaktır.

BENİM DERGİM TAKVİM

**MAYIS
2022**

1
Ona bir bayram hediyesi olarak eski sizin çocukluğunuzdaki bayramları anlatın.

2
Bayramlara ait ritüeller yaratın Bakımından sorumlu olduğu bir bitki hazırlayın.

3
Set Oyunu

4
Ev işlerinde yardım isteyin.

5
Birlikte meyve salatası yapın ama servisi ona bırakın.

6
Çocuğunuza bir hikaye okuyun, yarım bırakılan hikayeyi o tamamlasın.

7
Ailece evin kuralları ile ilgili bir toplantı yapıp karşılıklı beklentilerinizi açıklayın.

8
Evin annesine kahvaltı hazırlamayı unutmayın. Bugün çocuğunuzla spor yapın.

9
Bu akşam yemeğinde tüm aile sadece gözleri ve jest ve mimikleri ile konuşup anlamaya çalışsın.

10
Bazı şeylerin suda eridiğini bazı şeylerin eremediğini deney yaparak ona gösterin.

11
Taşıyabileceği kendine özel şeyleri taşımasında yüreklendirin.

12
Bu ayın en iyisini ve en kötüsünü konuşmalı çok oldu.

13
Matematik Oyunu

14
Kelime bulma oyunu

15
Şimdi beğendiğin ve değiştirmek istemediğin yönlerini düşün. Beğendiğin yönlerim:..... (istersen resmini çiz)

16
Çocuğunuzla bir odada eksiklerini ve isteklerinizi bağıra bağıra söyleyebilirsiniz.

17
Ona bir büyüteç, pusula veya kum saati hediye alın.

18
Benzer sesle biten heceler bulma oyunu oynayın.

19
30 Dakikanızı bir çocuk dergisi okuyarak geçirin.

20
Çocuğunuzla sıkıca kucaklayın ve hoşlandığınız bir konuda konuşun.

21
Aile içindeki sorumluluklarla ilgili küçük bir toplantı yapın.

22
Peçete veya kağıtları farklı şekilde katlama yarışması düzenleyin.

23
Birlikte meyve salatası yapın servisi ona bırakın.

24
Çocuğunuzun anne/baba olsaydı çocuğu en çok nelerden şikayet ederdi?

25
Ev adresinizi, yolunu veya yakın çevrede gidebileceği toplu taşıma araçlarını konuşun.

26
Dergilerden faydalananak, kavramlar panosu hazırlayın.

27
Yeni arkadaşlarla tanışmada ilk adımı atması önemli.Bu konuda onu teşvik edin.

28
Kendinizle ilgili bir şeyi satabileceğin, değiştirebileceğin ya da satın alabileceğin bir dükkan hayal et.

29
Tatil beklentisini konuşabilirsiniz. Kararınızla ilgili yeni planlar yapabilirsiniz

30
Abolone Oyunu

31
Bu hafta sonu anne/kız,baba/oğul tatili olsun.

Oyunlara ve takvimin tamamına ulaşmak için QR kodu okutun!

LEGO HOUSE

BİR OYUN MERKEZİ

LEGO HOUSE
Billund, Danimarka

BÜŞRA GÜNDEŞ ORMAN

Lego House, Danimarka'nın Billund şehrinde yer alan bir oyun merkezi. Çocukların oyun yoluyla eğlenmesi, öğrenmesi ve yaratıcılıklarının gelişmesi için düşünülmüş bir mekan.

Lego House'un deneyim merkezi 4 alandan oluşuyor. Bununla birlikte, Lego'nun tarihini anlatan bir müzeye sahip. Çocukların ve oyun oynamayı seven yetişkinlerin fazlasıyla keyif alacağı bu merkeze yakından bakalım.

Lego House, Lego Grup tarafından 2017 yılında inşa edilmiş. Tasarımından restoranlarına her yerinde oyunun iznine rastlamak mümkün. Lego House CEO'su Jesper Vilstrup bu durumu şöyle açıklıyor: "Burada her şey oyun ve yaratıcılığa dayalıdır, bu nedenle LEGO House'da ne yaparsanız yapın oyun oynamakla bir ilgisi olacaktır."

"İNSAN
YAŞAMININ
GERÇEK AMACI
OYUNDUR."

G.K. CHESTERTON

LEGO HOUSE'TA NELER VAR?

LEGO HOUSE KIRMIZI, SARI, YEŞİL VE MAVİ ALANLARINDA ÇOCUKLAR VE OYUN OYNAMAYI SEVENLER İÇİN YARATICI ETKİNLİKLER SUNUYOR.

Kırmızı alanda çocukların serbestçe oynayabileceği Lego parçaları var. Buradaki sayısız Lego ile çocukların saatlerce oynayabilmesi için alanlar oluşturulmuş. Sarı alanda ise Lego karakterleri oluşturulabilen alanlar mevcut. Yeşil alanda hikayeler oluşturma ve Lego filmi çekmek için kısımlar bulabilirsiniz. Mavi alan ise inşa etme alanı, burada makineler, binalar, robotlar inşa etmek mümkün. Ayrıca tüm alanlarda devasa Lego eserlerini de incelemek mümkün.

LEGO MÜZESİ

Müze de Lego'nun tarihsel gelişimini ve oyun felsefesini keşfetmeniz mümkün. Lego'nun bugünkü oyuncaklarının nasıl meydana geldiğini, kuruluşundan bu yana sunduğu modelleri ve dönemsel olarak hakim oyun geleneklerini inceleyebilirsiniz.

Lego House, oyuna bakış açısı ile oldukça etkileyici bir yer. Çocuğu merkeze alan, aktif öğrenme fırsatları sunan ve yaratıcılığı destekleyen oyun anlayışı, burayı özel kılıyor.

LEGO HOUSE'TAN OYUN İLE İLGİLİ ÖĞRENİLECEKLER

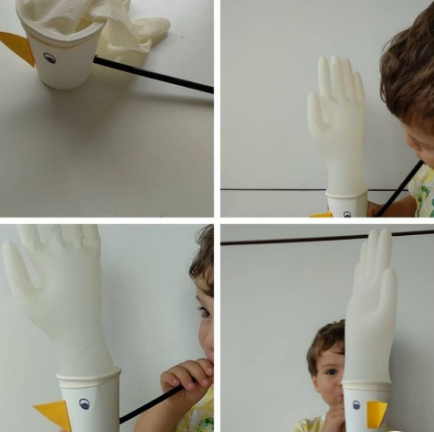
Burada, aktif fırsatlar ve gönüllü bir katılım içeren bir oyun tanımı var. Çocukların kendi seçtikleriyle diledikleri kadar oynamalarına alan açılmış. Aslında çocukların serbest oyununu desteklemek bu kadar kolay diyebiliriz. Ebeveynlerin rehber olarak yaratıcı düşünmesi ve aktif öğrenme fırsatlarını sağlaması gerekiyor. Çocukların merakını desteklemek ve onların kendi keşiflerine alan açmak öncelikli kaygımız olmalı. Her şey oyun için malzeme olabilir, yeter ki merak edip oynamaya başlayalım. Bir Lego parçası ya da bir pipet her şeye dönüşebilir, yeter ki yaratıcı bakalım.

MATERYAL PİPET

SEMANUR AKMAN

BENİM DERGİM DENEYİM

BİLİ BİLİ CANIM TAVUĞUM

Malzemeler

1 adet karton bardak, 1 adet lateks eldiven, renkli karton, kalem, pipet

Karton bardak gövdesinin tam ortasından bir pipetin geçebileceği büyüklükte delinir. Bardağın ağız kısmına ise lateks eldiven geçirilir. Bardağın ön kısmına istenilen renkte kartondan bir gaga yapılır, tavuğun gözleri için isterseniz oynar göz kullanabilirsiniz eğer evde yoksa kalemle istediğiniz boyutlarda göz çizilebilir. Çocuklar pipeti her üflediğinde eldivenin içi hava dolacak ve eldiven bir tavuğun ibiği gibi hava dolacak.

TIRTILLARIN YARIŞI

Malzemeler

1 adet A4 kağıdı veya renkli karton, kalem, makas, pipet

İki parmak kalınlığında ve uzunluğunda kesilen A4 kağıdı veya kartonu, bir içe bir dışa olacak şekilde katlanır. Karton katlandıktan sonra köşeleri kesilir. Katlanan yerler açılır ve artık tırtıllarımız hazır. Karton veya A4 kağıdından yapmış olduğumuz tırtıllara kalem kullanılarak göz ve ağız çizilir. Tırtıllar bir masanın veya yerin üzerine konur. Çocuklar ve ona eşlik edecek ebeveynleri ellerindeki pipetlere üfleyerek solucanları ileri doğru hareket ettirmeye çalışır. Oyun sonunda herkes birbirini tebrik eder.

NEFES ALDIM NEFES VERDİM

Malzemeler

Pembe karton, iki adet balon, iki adet pipet, bant

Akciğer şeklinde kesilen iki adet karton yan yana duracak şekilde yapıştırılır. İki adet pipeti tam ciğerlerin üzerine gelecek şekilde ters "Y" şeklinde birbirine yapıştırılır ve pipetlerin aşağıya bakan uçlarına iki adet balon geçirilir. Balonların sıkıca pipetlere bağlanıp hava kaçırmamasına dikkat edilir. Hazırlanan sistemde çocuklar pipetlerin ağız kısmına üfleyerek ciğerleri temsil eden balonların nasıl dolduğunu gözlemler. Uygulama sonunda nefes alışverişimizin ciğerlerimizi nasıl etkilediği hakkında konuşulabilir.

İKLİM KUTUSU

ÇOCUKLARLA İKLİM

AYŞEGÜL KINIK TOPALSAN

Bugün sizlere, iklim değışikliğı konusunda harika bir set tanıtmak isterim. İklim Kutusu, okul çağındaki çocukları iklim değışikliğı konusunda eğiten ve onları harekete geçmeye teşvik eden kapsamlı bir öğrenme araç setidir. Öğrenmeyi eğlenceli ve ilgi çekici hale getirmek için tasarlanan İklim Kutusu, çeşitli yaratıcı görevler, oyunlar, testler ve deneyler ile öğretmenler/eğitimciler için kaynaklarla birlikte iklim değışikliğı hakkında güncel bilgiler sağlar.

Peki biz bu sete nasıl ulaşabiliriz ve nasıl uygulayabiliriz?

Öncelikle Birleşmiş Milletler sayfasına gitmeniz ve hem yetişkinler hem de gençler için geliştirilmiş materyallere ulaşmanız gerekiyor. Bu materyallerin hepsi Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve bunları gerçeğe dönüştürmek için harekete geçmek için neler yapabileceğiniz hakkında bilgi edinmenin eğlenceli ve ilgi çekici bir yolu sunmaktadır.

İKLİM KUTUSU

GELELİM İKLİM KUTUSU SETİ İLE ÇOCUKLARIMIZ İÇİN NELER YAPABİLECEĞİMİZE...

İklim kutusu setinde, sizlerin çocuklarınızla birlikte uygulaması için geliştirilmiş 3 tip araç bulunmaktadır:

1.DERS KİTABI

Ders kitabı, iklim hakkında resimli bir ansiklopedi gibidir. Değişen iklimin arkasındaki bilimi, iklim değişikliğinin doğa ve insanlık üzerindeki etkilerini, tehlikeli sonuçları önlemeye ve iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlamaya yönelik önlemleri ve bireysel karbon ayak izini azaltmanın yollarını basit ve anlaşılır bir şekilde açıklıyor.

2. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ SORULARI

İklim değişikliği soruları iklim değişikliğiyle ilgili 100 soru kartını içermektedir. 100 kartın her birinde bir soru ve yalnızca biri doğru olan dört önerilen cevap vardır. Sınav soruları, iklim Kutusu ders kitabını tamamlar ve iklim değişikliği sorunu hakkında bilgi edinmeyi daha kolay ve eğlenceli hale getirir.

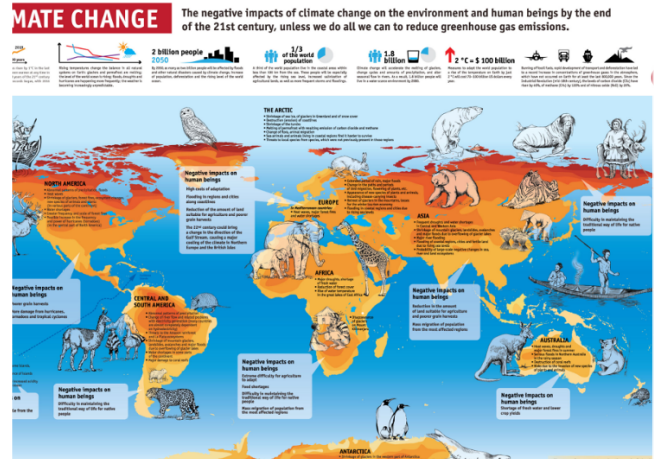
on 1 / 39

İndikçe, dünya okyanusunun seviyesi:

değişmeden kalır	B tahmin edilemez
Yükselir	D Düşme

3. HARİTA VE POSTERLER

Görseller, öğrenme sürecinin önemli bir parçası olduğundan, İklim Kutusu araç seti ayrıca iklim değişikliğinin etkileri, hafifletme ve uyum konularında ek açıklayıcı materyaller olarak poster ve haritala geliştirmiştir.

MOTİVE OLMUŞ BİR EBEVEYN OLARAK ÖZELLEŞTİRİLMİŞ BİR ARAÇ SETİ İLE, ŞİMDİ EVİNİZDE İKLİM KUTUSU ÖN ÇALIŞMASINA BAŞLAMA ZAMANI.

- Ön çalışma için bir hedef grup seçin. (Çocuklar veya ailenin tüm üyeleri)
- Harekete geç ve oyna- İklim Kutusunda yer alan tüm etkinlikleri ev dışında farklı çocukları katarak da oynayabilirsiniz.

EV İÇİNDE FORMAL EĞİTİM

- Kapsamlı olarak dizayn edilmiş iklim değişikliği müfredatını tanıtın.
- Araç setinden örnekler kullanarak bireysel iklim etkinlikleri geliştirin

EV İŞİ UYGULAMA ORTAMLARI

- Örneğin, düşük karbonlu proje sahalarına veya eşsiz doğal mekanlara çalışma turları ve geziler düzenleyin.
- Bir konu haftası planlayın.
- Yaz/kış kampı için aktiviteler planlayın.
- Kısa sınavlar ve yarışmalar düzenleyin.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE İLGİLİ PROJE ÜRETİMİ

- Ev ortamında tüm aile üyelerini kapsayacak bir proje yarışması başlatın.
- Çocuklarınızı iklim değişikliği konusunda faaliyet göstermeleri için ilham verin ve teşvik edin. (çocuklar aktif olarak meşgul olduklarında daha fazla öğrenirler)
- İklim eyleminin faydalarını açıklayan aile katılım faaliyetleri düzenleyin (ör. daha düşük elektrik faturaları, daha iyi bir gezegene katkıda bulunmak)

ÖNERİ KİTAP

BENİM DERGİM

SAYFA 14

ÇOCUK, KÖSTEBEK, TİLKİ VE AT

CHARLIE MACKESY

Çocuk, Köstebek, Tilki ve At, yaşsız ve zamansız bir kitap. Kitapta bir çocuğun köstebek, tilki ve at ile diyalogları yer alıyor. Bu diyaloglarda, duygular, ilişkiler ve hayata dair çok şey bulacaksınız.